

Blåbærlyngen barnehage

Bli sett, hørt og møtt

ÅRSPLAN 2023-2024

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING	3
__ Evaluering og vurdering av fjorårets årsplan	3
BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG.....	4
Visjon	4
Verdigrunnlag	4
ANSVAR OG ROLLER	5
BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD.....	5
Omsorg	5
Lek	5
Danning.....	5
Læring.....	6
Vennskap og fellesskap	6
Kommunikasjon og språk	6
Barns medvirkning.....	6
Trafikksikker barnehage	6
BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	7
Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	7
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske for barn som trenger ekstra støtte	7
BARNEHAGENS ARBEIDSMETODER.....	7
Prosjektarbeid	7
Pedagogisk dokumentasjon.....	7
Performance	8
Multimodal lesing.....	8
Digital praksis.....	8
Ask	8
Progresjon	8
BARNEHAGENS FAGOMRÅDER.....	9
BARNEHAGENS FOKUMSOMRÅDER.....	10
SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE	11
OVERGANGER.....	11
Hjem – barnehage	11
Innad i barnehagen.....	11
Barnehage, hjem og skole	11
BARNEHAGENS TRADISJONER OG LOKALE KULTURBEGIVENHETER.....	12

INNLEDNING

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens pedagogiske valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å oppnå rammeplanens formål og innhold, og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis (Rammeplan, 2017).

Årsplanen bygger på Lov om barnehager med forskrift om rammeplan for barnehagen, Økonomi – og handlingsplan for Horten kommune og Handlingsplan for Hortensbarnehagen med tilhørende planer/veiledere som: «Handlingsveileder for barnehagens psykososiale barnehagemiljø», «Plan for overgang hjem, barnehage, SFO og skole» og «Plan for bærekraftig utvikling i Hortensbarnehagen».

Evaluering og vurdering av fjorårets årsplan

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres, vurderes og evalueres ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen for barnehagen (Rammeplan, 2017).

Personalets refleksjoner over det pedagogiske arbeidet

I barnehagens møtearenaer har årsplan, prosjektplan, prosessorienterte planer og prosjektevalueringer blitt brukt aktivt. Målene i prosjektplanen er hentet fra barnehagens årsplan og setter rammene for det videre arbeidet. For å nå målene har avdelingene brukt ulike arbeidsmetoder.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen har vært involvert i. Personalet vurderer underveis i prosjektperioder, og sammen med barn. Refleksjoner, tanker og undring bidrar til utvikling av egen praksis og barnehagen som en lærende organisasjon.

Personalet har i barnehageåret arbeidet med å lage felles lekereferanser med utgangspunkt i nyere barnelitteratur. De eldste har tatt utgangspunkt i *Verden sa ja*, av Kaia Dahle Nyhus, på 2-3 års avdelingene har det vært *En mus ved navn Julian* av Joe Todd Stanton, og på småbarn, *Minsten* bøkene av Mervi Lindman. Materialvalget har speilet bøkene på de enkelte avdelingene. De eldste har samlet runde ting i esker, og eskene har etter hvert skiftet innhold og funksjon. 2-3 års gruppene våre har levd seg inn i fortellinger, og i grenseskillet mellom virkelighet og fantasi, med bruk av ispinner, tekstiler og pinner. På småbarn begynte det med lokk, som har utviklet seg til det mer konkrete kroppen og meg selv. Felles for barnehagen var å undersøke fra fascinasjon til fordypelse.

Å gå i dybden av de estetiske uttrykkene i bøkene har gitt mulighet til undring, utforskning og samtaler. Rammene har bidratt til å skape forutsigbarhet og trygghet for barna. Innenfor rammene har barna frihet til å skape. Her gis det mulighet til å forhandle, prøve og feile med personalet som støtte og som veiledere.

Personalet har dette året fordypet seg i faglitteratur sammen og i de ulike yrkesgruppene. Vi har arbeidet med bøkene «Prosjektarbeid i barnehagen – fra fascinasjon til fordypelse» av Alice Kjær og «Pedagogisk dokumentasjon» av Tonje Kolle, Ann Sofi Larsen og Bente Ulla. Gjennom felles litteratur har vi reflektert og undret oss sammen for en lik forståelse av prosjektarbeid som handler om et bestemt barne- og lærings syn. Dette handler om å la barna fordype seg i noe over tid, hvor barn selv er skapende og deltakende. Personalet skal sette rammer, støtte og veilede.

Psykososialt barnehagemiljø

I samspill og relasjoner mellom barn, og mellom barn og voksne har voksenrollen vært viktig for å hjelpe barna med å sette ord på, akseptere og regulere følelser, si stopp og sette egne grenser. Vi har sett at små grupper med barn er med på å styrke relasjonen mellom barn, og voksne og barn. Ved å bruke prosjekt som metode opplever vi å kunne ivareta barnas behov for tilhørighet, vennskap og opplevelser, som gir felles lekereferanser og bygger relasjoner. Veterangruppen vår har arbeidet med psykologisk førstehjelp -grønne og røde tanker, hvor målet er å fremme de gode mer hensiktsmessige tankene og få kontroll på de negative automatiske tankene.

Leke- og læringsmiljø

Vi har arbeidet med det fysiske rommets betydning for inkludering og relasjonelle møter i lek. Sentralt i arbeidet er voksenrollen. Med voksenrollen menes hvordan personalet plasserer seg i rommet, initierer og inviterer til lek, hvordan rommet formes og omformes i samskaping med barn. Barnehagen har også hatt studenter på noen avdelinger hvor materialet har vært papir eller tapet. Ved utløp av praksisperioden har de ansatte arbeidet videre med materialet.

Barnets stemme

Barnas tanker, ideer og innspill har vært utgangspunktet for gode prosesser i prosjektarbeidet. Gjennom performance har barna vært deltakende publikum som har utforsket og kommet med egne definisjoner av hva ting er og hva ting kan bli. Ved å bruke denne arbeidsmetoden gir det personalet et innblikk i hvordan barn tolker og forstår omverden rundt seg. Det gir også innspill til hvordan vi kan drive prosjektet videre, og hvordan vi kan støtte i lekende og lærende prosesser. Performance har blitt brukt avdelingsvis og på kryss av avdelinger for å bygge fellesskap og skape sammenheng. Performance har hatt innhold som gjenspeiler barnehagens mål og fokusområder.

Pedagogisk dokumentasjon har også vært viktig for det videre arbeidet, både med å fange barnets stemme og barns medvirkning, men også for å sikre progresjon og videre arbeid. Personalet har tatt i bruk gule bøker og post it lapper for å fange barns utsagn, ideer, og refleksjoner her og nå. Dette har blitt tatt med videre inn i planlegging, og videre prosjektarbeid

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (Rammeplan, 2017).

Visjon

Visjonen for Hortens barnehagen er; Sammen for en bærekraftig oppvekst. Bærekraftig oppvekst forstås som at personalet skal legge grunnlaget for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal få erfaringer med demokratiske prosesser som fremmer inkluderende fellesskap som bidrar til likeverd, likestilling og sosial utjevning.

I Blåbærlyngen barnehage er vi opptatt av hvordan vi ser, hører og møter det enkelte barn. Det er personalet som har ansvar for å legge til rette for møtepunkter der det skapes gode relasjoner. Å se et barn, handler om å møte barnet der det er, i det barnet er opptatt av.

Ønsket vårt er at alle skal oppleve at Blåbærlyngen er et godt sted å være
Derfor er visjonen vår:

"Bli sett, hørt og møtt"

Verdigrunnlag

Vi møter barna med respekt og innlevelse, handler omsorgsfullt og åpent overfor det unike hos hvert enkelt barn.

Vi ser på barn som kompetente individer med egne tanker og følelser. Barna skal oppleve et miljø der de blir **inkludert, sett, hørt og respektert** i avgjørelser som angår dem. Barn er nysgjerrige og har evne til å lære gjennom egne erfaringer i et aktivt samspill med andre barn, personalet og miljøet rundt seg.

Barna skal få erfaring med demokratiske prosesser

Humor er viktig for trivsel og fellesskap. Humor og glede er sentrale faktorer for helse, utvikling og læring.

ANSVAR OG ROLLER

Alle som arbeider i barnehagen, skal sammen, bidra for å oppfylle målene og kravene i Lov om barnehager og i rammeplan for barnehagen.

Barnehageeier har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives etter formålet, og har med det, det juridiske ansvaret for kvaliteten i barnehagetilbudet.

Styrer er gitt det daglige ansvaret i barnehagen; pedagogisk, administrativt og personalmessig. Styrer har ansvaret for at personalet tar i bruk sin kompetanse, at det pedagogiske arbeidet er i tråd med Lov om barnehager og rammeplan for barnehagen.

Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen har særlig ansvar for veiledning av personalet på avdelingen og foreldresamarbeid, og skal sørge for at Lov om barnehager og rammeplan for barnehagen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet (Rammeplan, 2017).

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke, utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng. Dette skal samlet bidra til barns allsidige utvikling (Rammeplan for barnehagen, 2017:19).

Omsorg

Omsorg handler om tilknytning. Omsorgen skal være nær, men den skal også gi mulighet til avstand ved at barna veiledes ut mot andre. Det å gi omsorg skaper utvikling og læring og styrker relasjoner mellom barn og mellom barn og personalet. Barna får utfordringer av personale som er lydhøre og støttende. Når barna utvikler tillit til seg selv og andre, er de også i stand til å vise omsorg for hverandre.

Lek

Leken er en god arena for å bedre barnas sosiale kompetanse for at de skal bli en del av et demokratisk samfunn. Leken er en viktig og nødvendig del av barns liv og skal ha en sentral plass i barnehagen. «*Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.*» (Rammeplanen, 2017: 20). Derfor er det viktig at vi legger til rette for god lek gjennom tydelige rammer. Personalet skal organisere rom, tid og lekematerialer for å inspirere til ulike typer lek som bidrar til at barna får felles erfaringer. Vi skal hjelpe dem til å få lekekamerater og innpass i leken. Vi skal lære dem lekekoder, være tilgjengelige og støtte underveis. Vi må være deltakende og være vare for når leken skal vernes, men også vite forskjell på når vi bør bryte inn og ikke bryte inn. Å ta lek på alvor og utnytte lek som ressurs til stimulans, læring og utvikling, betyr også å bruke lek som metode i voksenstyrte sammenhenger. Vi samhandler i smågrupper slik at vi kan være tett på lek og relasjoner.

Danning

I arbeidet med dannelsesbegrepet utfordrer vi oss selv til å jobbe med målet om at barnet skal være aktør i eget liv. For å få til dette må personalet i barnehagen jobbe bevisst med voksenrollen, dialogen med barna, våre yrkesetiske holdninger og handlinger. Det betyr at personalet må utfordre barna til å stille spørsmål og tenke selv slik at de kan utvikle evnen til å reflektere og foreta egne valg.

Læring

Å lære er en form for eksperimentering. Det tilsier at læringen i stor grad skjer med utgangspunkt i barns interesser. All form for læring har sitt utgangspunkt i kroppen. Barnet må derfor få bruke kroppen sin med alle sine sanser. Dette skjer gjennom lek, samspill og hverdagssituasjoner.

Barn er forskjellige, og de lærer på ulike måter. Dette innebærer at vi tilrettelegger for et læringsmiljø tilpasset barnets alder og funksjonsnivå. Barnas undring og nysgjerrighet møtes på en positiv måte ved at personalet viser interesse for det barna er opptatt av. Vennskap og trygge relasjoner er en viktig forutsetning for god læring, glede og mestring.

Vennskap og fellesskap

Barnehagen er en viktig arena for sosial utvikling og etablering av vennskap. Vi ønsker at alle barn skal føle seg verdsatt og respektert. Å gi barna mulighet til å ta imot og gi hverandre omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse. De lærer å ta hensyn til hverandre og vise medfølelse. Sosial kompetanse handler om å samhandle positivt med andre, å ta initiativ til vennskap og å opprettholde de vennskapsbånd man knytter.

Kommunikasjon og språk

Et godt språkmiljø handler om å skape et godt miljø som stimulerer og inspirerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Personalet skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Personalet skal oppmuntre barna til å uttrykke mangfoldet i følelser, tanker, meninger og erfaringer, og legge til rette for gode samspillsituasjoner. Gjennom kunnskapen vi har inviteres barna inn i språklige aktiviteter rundt måltidet, i garderoben, i stellesituasjon eller i lek. Vi er språklige rollemodeller og er bevisste på vår egen kommunikasjon.

Barns medvirkning

Barn skal erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barn er kompetente og har mye kunnskap om livet sitt. Alle barn skal få mulighet til å delta og medvirke i fellesskapet. Dette skal gjenspeiles i det pedagogiske innholdet, planer og dokumentasjon.

Personalet skal være til stede i barnas lek og oppdagelser, og vi må undre oss sammen med barna, slik at vi får innblikk i hva som engasjerer dem. Personalet skal kunne legge til rette for deltakelse og ta med barnas innspill inn i planene. I prosessen bruker vi bilder, samtaler, praksisfortellinger og observasjoner for å kunne hjelpe barna til å bli bevisst deres medvirkning.

Trafikksikker barnehage

Vi er godkjent som trafikksikker barnehage gjennom trygg trafikk. Å legge grunnlaget for barnets trafikkforståelse tidlig er viktig for å kunne ferdes trygt i trafikken. Vi vektlegger trafiksikkerhet på tur, i barnehagen gjennom lek og læring, og med NAFs trafikkopplæringsboks. For oss er det viktig at vi hjelper barna til gode holdninger slik at de kan ferdes trygt i trafikken og forstå hva som kan være en risiko. Vi har rutiner for trafikkopplæring sammen med barn, for turer til fots, og med buss eller bil. Vi går igjennom våre rutiner for trafikkopplæring med barn og rutiner for å ivareta sikkerhet ved parkeringsplass og port sammen med foresatte hver høst på foreldremøte.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplan, 2017).

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Planlegging av det pedagogiske arbeidet skal bidra til kontinuitet og progresjon. I felles faglige møtearenaer vurderer personalet det pedagogiske arbeidet for videre planlegging og praksis. Personalets refleksjoner og vurderinger tar utgangspunkt i barnegruppen og enkeltbarnets behov, trivsel og utvikling. Barnehagen dokumenterer sin pedagogiske praksis skriftlig gjennom årsplan, prosjektplaner, prosessorienterte planer og prosjektevalueringer. Dokumentasjonen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen. Prosjektplaner utarbeides hver 3. måned og gir en ramme for periodens innhold, mål og arbeidsmetoder. Prosessorientert plan er personalets arbeidsverktøy som er et levende dokument som inneholder aktiviteter, observasjoner og barns stemme for progresjon. I slutten av hver prosjektperiode utarbeides en prosjektevaluering som bygger på vurderingene vi har gjort underveis og prosjektet som helhet. Foreldrene vil ved hver oppstart og avslutning av en prosjektperiode få tilgang på prosjektplan og prosjektrapport.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger (rammeplan, 2017:40). Et inkluderende fellesskap bidrar til at alle barn kan delta i lek – planlagt og i spontane aktiviteter ut ifra egne behov og forutsetninger. Gjennom å arbeide målrettet og systematisk med barnehagens pedagogiske innhold og det fysiske rommets betydning for relasjonelle møter i lek, vil alle barn ha muligheter for deltakelse. Personalet skal ha felles forståelse for hva inkluderende praksis innebærer, og forståelse for barnas ulike behov. Vi ser på ulikheter mellom mennesker som en ressurs og barnas styrker fremheves.

BARNEHAGENS ARBEIDSMETODER

Arbeidsmåtene i barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Arbeidsmåtene i barnehagen skal stimulere til nysgjerrighet og undring, og barna skal gis muligheter til å uttrykke seg på forskjellige måter (Rammeplan, 2017).

Prosjektarbeid

Gjennom lek utforsker barn verden rundt seg. Barna lærer at de kan påvirke sin egen barnehagehverdag når vi skaper rom for deres lek, fantasi og utforskning i ulike temaer og prosjekt. Vi legger vekt på gleden i å lære, uten å måtte finne fasitsvar. Barna medvirker og utvikler prosjekt sammen med personalet. Det utforskes, undersøkes og reflekteres videre rundt det tredje i prosessene. Når vi er åpne for improvisasjon og nyskapning, oppstår uventede magiske øyeblikk. Prosjektarbeid tar utgangspunkt i barnegruppens behov og interesser. Personalets rolle er å utfordre, motivere og improvisere slik at leken og undringen stimuleres.

Pedagogisk dokumentasjon

Dokumentasjon av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer sammen. Dette kan føre til nye tanker, spørsmål og ideer for videre utforskning og læring. For barna dokumenterer vi gjennom tekst, bilder og ulike estetiske uttrykk, det danner utgangspunkt for samtaler og samhandling omkring barnas erfaringer. Gjennom pedagogisk dokumentasjon vil vi sammen utvikle barnehagen på en systematisk måte. Personalets dokumentasjon er viktig for faglige refleksjoner, hvor oppgaven er å gå dypere inn for å se hvilke behov personalet har for å forbedre, endre og skape utvikling i arbeidet.

Performance

Performance er en arbeidsmetode som gjør barnet til den som skaper og opplever i samme prosess. Dette er en handling som utfolder seg mellom aktør og publikum, der skillet mellom scene og sal blir brutt (Gulpinar og Hernes, 2016). Gjennom denne metoden inviteres barna inn i en kroppslig og utforskende lek, der vi sammen (både barn og personalet) kan gå inn i det ukjente. Performance skiller seg fra teater eller iscenesettelse ved at både personalet og barn er deltakende i det som skjer. Gjennom dette kan barna utforske spor og gjenstander, og lage egne definisjoner av hva ting er eller kan bli. I denne arbeidsmetoden medvirker barna i prosjektets retning, og personalets rolle blir å undre seg sammen med barna for å skape mening.

Multimodal lesing

I multimodal lesing blir standard høytlesning byttet ut med leseaktiviteter som varierer mellom ulike modaliteter. Denne arbeidsmetoden gjør lesing til en estetisk erfaring som kan bidra til at barna får leselyst og leseglede. I multimodal lesing har vi fokus på stemme, tone, tempo og å gjøre lesning tredimensjonal enten ved bruk av konkreter eller ved å endre det fysiske rommet slik at rom og lesing blir til en felles aktivitet med utforskning, undring og glede. Multimodal lesning handler like mye om å lese illustrasjonene som å lese teksten. En illustrasjon kan bli utgangspunkt for prosjektarbeid. Vi er bevisste i valg av bøker, og har tilgjengelig nyere barnelitteratur på alle avdelinger.

Digital praksis

I tråd med samfunnets digitale utvikling har barn tilgang på ulike digitale medier, og barnehagens oppgave blir å sikre at digitale verktøy brukes på en klok og sikker måte i vårt pedagogiske arbeid. Barna skal ha tilgang til og få erfaring med ulike digitale verktøy. Barna får erfaring med smartboard, Ipad, skrivere, kamera, smarttelefoner og internett. De får mulighet til å dele kunnskap og erfaring ved å vise hverandre hvordan ting fungerer. De digitale verktøyene skal brukes i lek og læring, og knyttes opp til det avdelingen arbeider med i sitt prosjektarbeid og til pedagogisk dokumentasjon. Vi skal utforske kreativ bruk av digitale verktøy, og sammen med barna prøve ut nye og spennende ting. Alle avdelinger har egne ipader som er beregnet for bruk til og sammen med barn. Vi har også et utvalg av apper som inspirerer til kreativitet og skaperglede.

Ask

ASK – Alternativt supplerende kommunikasjon (ASK) er alt en person benytter for å kommunisere på en annen måte enn ved hjelp av tale i kommunikasjonen mellom mennesker (Tetzchner & Martinsen, 2002). Mange barn trenger dette som støtte for å kunne kommunisere, og alle skal ha mulighet til å kommunisere med hverandre. Språk er avgjørende i sosialt samspill. Personalet skal anerkjenne barnas språk, ikke bare talespråk. Barna kommuniserer også med kroppsspråk, mimikk, bruk av symboler og håndtegn. Vi benytter grafiske symboler til alle barn, og alle avdelinger har et tydelig språkmiljø med tilgjengelige symboler for alle. ASK gir god støtte for barn som lærer flere språk samtidig. Visuell støtte fremmer og stimulerer alle barns språkutvikling. Alle barn skal ha mulighet til å kunne kommunisere med andre barn. Vi jobber kontinuerlig med å øke vår kompetanse innen ASK.

Progresjon

Progresjon innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barn skal være i varierte lekemiljøer og få gode læringsmuligheter gjennom barnehageåret, og de skal møte utfordringer i tråd med deres utviklingsnivå og modenhet. Vi bruker avdelingsmøter som en arena for å gå gjennom observasjoner og planer, dette er grunnlag for vurderinger og for å planlegge videre. Dette blir en kontinuerlig vurderingsprosess rundt enkeltbarn og miljøet barna er i for å sikre at alle barn opplever progresjon i barnehagens innhold.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagens syv fagområder skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Arbeidet med fagområdene skal bygge på lek, nysgjerrighet og kreativitet. Det skal arbeides tverrfaglig og helhetlig (Rammeplan, 2017).

I en sammenheng skal alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Prosjektarbeid med barn er en helhetlig pedagogisk arbeidsmetode der blant annet barns medvirkning og fagområdene blir ivaretatt.

I Blåbærlyngen barnehage sikrer vi arbeid med fagområdene gjennom:

Kommunikasjon, språk og tekst

- Høytlesning og multimodal lesing
- Fortellinger og eventyr
- Sang, rim og regler
- Bilder og konkrete til støtte og visualisering
- Samtaler med barn
- Ask

Kunst, kultur og kreativitet

- Opplevelser med ulike uttrykksformer
- Tilhørighet, deltakelse og skapende arbeid
- Ulike typer materiell

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Deltakelse i matlagingsprosesser
- Tilbud om frukt og grønnsaker daglig
- Miljøvennlig praksis med lite matsvinn
- Hopp aktiviteter ukentlig
- Ro, hvile og avslapping

Antall, rom og form

- Utforsker med tall og former
- Stille spørsmål, resonnere, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger
- Undre oss over likheter, ulikheter, størrelser og antall
- Matematiske begreper

Natur, miljø og teknologi

- Naturopplevelser i nærområdet
- Teknologi og naturfenomener
- Bruk av digitale verktøy
- Ulike materialer

Etikk, religion og filosofi

- Markering av høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen.
- Verdsette ulikhet i fellesskapet
- Filosofiske og etiske samtaler som bidrar til refleksjon
- Markering av FN dagen og barnekonvensjonen

Nærmiljø og samfunn

- Turer i nærmiljøet
- Samarbeid med Lysheim skole
- Kirkevandring
- Trafikksikker barnehage

BARNEHAGENS FOKUMSOMRÅDER

Handlingsplan for Hortensbarnehagen har 2 pedagogiske fokusområder som jobbes med i en 4 års periode (2022 - 2025):

Leke- og læringsmiljø

Mål:

- Alle barn lærer i et lekende fellesskap
- Leken har gode vilkår for alle barn
- Alle barn er en del av et rikt språkmiljø

Psykososialt barnehagemiljø

Mål:

- Alle barn har en plass i fellesskapet
- Alle barn har et trygt og godt barnehagemiljø
- Alle barn er robuste med tro på seg selv

Tiltak i Blåbærlyngen barnehage

Voksenrollen

Alle barn skal være en del av et lekefellesskap hvor de kan medvirke, og kan delta i lek hver dag med trygt personale de kan gå til. Å være sammen om noe «tredje» skal gi barna erfaringer og kompetanse i lek, som bidrar til en «vi følelse» og deltakelse i fellesskapet. Personalet har kunnskap om relasjonskompetanse for å støtte barna i deres prosesser og for å legge til rette for ulike og varierte lekemiljøer. Barnehagen har en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Med tidlig innsats kan også de minste lære å sette ord på og akseptere følelser, si stopp, og sette egne grenser. Når barn får kunnskap om egne og andres følelser, utvikler de empati. I sosialt samspill får barna erfaring med å samhandle og de blir rustet til å mestre utfordringer og møte motstand. Personalet skal være sensitive i møte med barn, gjenkjenne både verbale og nonverbale uttrykk, og støtte barn i ulike uttryksmåter. Vi anerkjenner ulikheter og skaper forståelse for at vi alle er forskjellige og at dette er en styrke for fellesskapet. Vi har fokus på inkluderende og ekskluderende kommunikasjon som kan fremme og hemme i relasjoner. Det er personalet som er ansvarlige for å inkludere og å være gode rollemodeller for barna. Barna blir gitt plass til å være den de er.

Udefinerbare materialer

Gjennom bruk av udefinerbare materialer legger vi til rette for at alle barn kan delta på lik linje, det krever ingen forkunnskaper. Alle barn kan delta, og materialene kan formes etter og tilpasses leken som utspiller seg her og nå. Udefinerbare materialer er ikke forhåndsdefinert, materialets verdi blir ikke brukt opp eller løst. Hver gang man tar i udefinerbare materialer kan det bli til noe nytt eller omdefineres til å bli noe man trenger. Vi kan sortere og samle etter form eller farge. Materialene er kjønnsnøytrale og kan bidra til å hindre ekskludering ved at det verken er en «gutte» eller «jente» leke.

Litteraturprosjekt

Vårt litteraturprosjekt styrker fellesskapet i barnehagen. Det gir erfaringer og et felles tredje, som barna bruker i lek. Vi legger til rette for å være sammen om bøker i mindre grupper, både ute og inne. Det er vekt på kontinuitet, samtale, ro, nærhet og tid. Det er viktig å lese for barn. Det er viktig å skape gode lesestunder, og et positivt forhold til bøker. Vi skal legge til rette for gode lesearenaer og gi rom for gode samtaler i lesestunder hver dag. Vi har et bevisst utvalg av nyere barnelitteratur tilgjengelig på alle avdelinger. Lesing i barnehagen er også med på å utjevne sosiale forskjeller. Vi starter prosjektet i år med å ta for oss boka «Sånt som er» av Svein Nyhus. Dette er en felles bok for hele barnehagen. I løpet av året vil forskjellige nyere barnelitteratur som tar opp ulike temaer, tilføres i prosjektarbeidet. Barnehagen skal synliggjøre litteraturprosjektet på hver avdeling. Det fysiske rommet blir brukt som et pedagogisk virkemiddel, det blir innredet og ominnredet i samarbeid mellom barn og personalet, etter som prosjektet skrider frem. Dokumentasjonen skal fortelle historien så barna kan gjenkjenne den, og gis mulighet til å reflektere sammen med andre barn og personalet over det de ser.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, med et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene.

I Blåbærlyngen har vi disse arenaene for samarbeid med foreldrene:

- Gjennom barnehagens foreldreråd: Dette består av alle foreldre og holdes i forbindelse med foreldremøter.
- Gjennom samarbeidsutvalget (SU), som består av foreldre og personal.
- Gjennom Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU).
- Foreldremøter som blir avholdt to ganger i året, høst og vår.
- Foreldresamtaler to ganger i året og etter behov.
- Den daglige kontakten ved levering og henting.
- Gjennom ulike arrangementer i barnehagen. (Se barnehagens tradisjoner)
- Brukerundersøkelser.
- SU er på vegne av foreldrene med på å vurdere og godkjenne årsplanen.

OVERGANGER

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet opplever trygghet i overgangene til nye arenaer. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet blir kjent, etablerer gode relasjoner til personalet og til andre barn.

Hjem – barnehage

Nye barn og foreldre blir invitert til å komme på besøk til barnehagen for å bli kjent. Vi har et eget foreldremøte for nye foreldre i juni, der vi deler informasjon og avtaler oppstarten i august. I august gjennomføres en samtale med alle nye foreldre. Vi går gjennom informasjon, behov og rutiner, slik at vi kan legge til rette for at den enkeltes tilvenningsperiode skal bli best mulig.

Innad i barnehagen

I juni måned gjennomføres besøk med lek og samling på nye avdelinger for de barna som skal bytte barnegruppe. De blir kjent med nytt personal som de skal være sammen med. Pedagogene har overføringsamtaler om barna som bytter avdeling.

Barnehage, hjem og skole

Kommunen har en overordnet plan for samarbeid og sammenheng barnehage, hjem, skole og SFO. Planen omfatter alle barn, foreldre, barnehager og skoler i Horten.

Skolestarter gruppa i Blåbærlyngen barnehage kalles **Veterangruppa**. I år har vi 15 skolestartere på Gul avdeling. Veteranene er tilknyttet grillhytta og Skoppum idrettsanlegg, hvor de er to dager i uken. De andre dagene er de i barnehagen. Det jobbes med fagområdene, psykologisk førstehjelp, vennskap, prosjektarbeid og trafikkopplæring. Veteranene får tilbud om vanntilvenning.

Det er Lysheim skole som er vår samarbeidsskole. Når barn skal starte på andre skoler, tar vi kontakt med den enkelte skole for samarbeid. På høsten legges en plan for samarbeid med skolen om våren. Etter nyttår veksler vi på å samarbeide med 1. klasse og 4. klasse. Veteranene er på besøk på skolen og klassene kommer på besøk hit, og vi går på tur sammen. 4. klasse som skal være faddere er i barnehagen og leser for veteranene. Det er også viktig at barna blir kjent med SFO, siden de fleste barna skal gå der.

BARNEHAGENS TRADISJONER OG LOKALE KULTURBEGIVENHETER

I Blåbærlyngen barnehage har vi opparbeidet oss noen merkedager som vi ønsker å opprettholde som tradisjoner i årene fremover. En del av merkedagene er også tradisjon for alle barnehagene i Horten kommune.

- **Brannvernuke i uke 38**, hvor vi har fokus på forebygging av brann og har brannøvelse.
- **Fredag 24. oktober** FN-dagen vil bli markert.
- **Onsdag 13. desember** Lucia vil bli markert med en lyktefest.
Vi markerer dette med en lyktefest på ettermiddagen, når det begynnte å bli mørkt. Vi serverer lussekatter og gløgg ute. Veteranene (skolestarterne) besøker Borre sykehjem denne dagen.
- **Tirsdag 19. desember** Nissefest. Barna kommer til barnehagen utkledd som smånisser. Vi er nisser gjennom hele dagen, spiser nissegrøt, synger julesanger og har det gøy.
- **Vinteraktivitetsdag:** På denne dagen arrangerer vi ulike aktiviteter enten på barnehagens eget uteområde eller på skileikområdet ved idrettsplassen.
- **Tirsdag 6. februar** Samefolkets dag: Vi markerer samefolkets dag.
- **Prosjektfest våren 2024:** Mer informasjon om hvordan det organiseres kommer senere.
- **Barnehagedagen mars**, felles aktivitetsdag med tema.
- **Tirsdag 19. mars** Påskefrokost. Vi inviterer foreldre og søsken til felles frokost i barnehagen.
- **Onsdag 16. mai:** Barnehagetog. Horten kommune har i mange år hatt tradisjon med å gå i barnehagetog i mai. Dette arrangeres av kommunen i samarbeid med en del av Hortens musikk-korps.
- **Mandag 17. juni** Sommerfest (værforbehold). I samarbeid med FAU har vi sommerfest i barnehagen hvor det bl.a. blir en markering for de som skal begynne på skolen. Underholdning og kaker.

PLANLEGGINGSDAGER, barnehagen er stengt:	Kristin Stenbråten Styrer Kristin.Stenbraten@horten.kommune.no 92826264	Blåbærlyngen Barnehage Sentrum 7 3185 Skoppum
18. august 2023		
27. oktober 2023	Line Bregner Saglien Assisterende styrer Line.Saglien@horten.kommune.no 48227266	
2. januar 2024		
10. mai 2024		
24. juni 2024	Anne-Cathrine M. Ulvund Assisterende styrer Anne-Cathrine.Ulvund@horten.kommune.no 91588560	
Avdeling Rød	40906077	
Avdeling Grønn	91398589	
Avdeling Gul	40906076	
Avdeling Veslefrikk	40906078	
Avdeling Tommeliten	40906079	
Avdeling Himmel og Hav	40906080	
Avdeling Askeladden	40906081	

Årsplan fastsatt i samarbeidsutvalget for Blåbærlyngen barnehage, Horten den 30/6-23

Underskrifter:

Eli Anne Simensen

Kristin Stenbråten

Leder av samarbeidsutvalget

styrer